

Ćwiczenia percepcji słuchowej

W trakcie nauki czytania i pisania dzieci często napotykają trudności które są uwarunkowane zaburzeniami percepcji słuchowej. Na poziomie ośrodkowego układu nerwowego, głównie w korze mózgowej dokonuje się różnicowanie dźwięków, ich synteza i interpretacja. Dzieci z zaburzeniami słuchu słyszą prawidłowo jednak mają trudność z prawidłowym usłyszeniem ważnych informacji z potoku słów. Istnieje bowiem różnica między słyszeniem a słuchaniem. Aby coś słyszeć potrzebujemy sprawnego narządu słuchu, natomiast do usłyszenia wymagana jest aktywne i uważne przetworzenie danych. Prawidłowa identyfikacja i różnicowanie bodźców dźwiękowych jest podstawą słyszenia, mowy oraz mechanizmu czytania, pisania ze słuchu z pamięci.

Poniżej przedstawiam propozycję ćwiczeń percepcji słuchowej:

- wyodrębnianie sylab w słowach,
 - poszukiwanie przedmiotu zaczynając się na daną literę np. „M” (młotek, masło),
 - próby ułożenia zdania, gdzie wyrazy rozpoczynają się na tę samą literę np. Ptak patrzył przez płot.
 - poszukiwanie wyrazów kończące się na daną głoskę np. „ka” (mą-ka, mis- ka),
- !! dla utrudnienia do powyższych ćwiczeń można wprowadzić ruch, np. rzucanie do siebie piłki w rytmiczny sposób, robienie przysiadów.
- rysowanie przedmiotów według instrukcji słownej,
 - ćwiczenia złączenia wyrazu z głosek np. n-o-s nos, r-a-m-a rama,
 - wykonywanie poleceń typu w wyrazie KOS zamień S na T, lub do wyrazu LOT dodaj KA,
 - ćwiczenia w wykreślanie, uzupełnianie wyrazu,
 - nauka wierszyków na pamięć,
 - ćwiczenia w zapamiętywaniu sylab, zarówno wg podanej kolejności jak i w odwrotnej,
 - wystukiwanie rytmu na różnych dostępnych przedmiotach,
 - ćwiczenia w zgadywanie który dźwięk był inny (podając 2 dźwięki takie same i 1 inny np. LA LA LI lub LA LI LA),
 - odtwarzania rytmów na bębnieku – cicho- głośno- cicho, głośno- głośno- cicho...
 - ćwiczenie literowania wyrazów od początku oraz od tyłu, w celu wbudowania tzw. „obrazu słowa”,
 - zabawa w „Co słyszą moje uszy?” - Porównywanie wrażeń słuchowych z zasłoniętymi i odsłoniętymi uszami.
- różnicowanie dźwięków: Możemy wykorzystać w tej zabawie przedmioty np. pokrywkę od garnka, blachę do pieczenia ciasta, drewniany tłuczek, Dziecko odgaduje prezentowany dźwięk.

Jaki dźwięk słyszysz? Czy to był dźwięk głośny czy cichy? Czy było dużo dźwięków – czy mało dźwięków? Czy słyszysz dźwięk długi – czy dźwięk krótki? Czy to był dźwięk wysoki („cienki”) – czy dźwięk niski („gruby”)? Przed rozpoczęciem zabawy prezentujemy w/w dźwięki i wyjaśniamy pojęcia: głośny – cichy, długi – krótki, (...)

- rozwiązywanie zagadek słuchowych,

!! dla starszych dzieci (potrafiących czytać) ciekawym ćwiczeniem jest czytanie pseudotekstów czyli tekstu pozbawionego znaczenia. Umiejętność ta jest ważna dla szybkiego i dokładnego czytania. (poniżej przykładowe teksty).

Opracowała- Anna Kurach

Somachwoło

Somachwoło w kęcia stoło U wczęż tok apawudoło
Zdalno jastam niastichenia
Nejpiąknajsza mem ibrenia
Majo bizau trisko zdrawam
Jek ciś piweam tu jaż piweam
Jek idpiweam to raztrazpne
W szkalu mim nijlapsza stapnea
Spawem lapeaj naż w apirzi
Śwaetnae jażdżą ne riwarza
Znekumaciaw machi łepią
Waem gdzae Wusło jast ne mepea
Jastam mędro jastam zgrobno,
Wautko, sładko i pawobno.
U w dadotke deją sława
Mum radzoną wijętkawę
Tota maj du peace siągo
Majo meme teke rąge
Majo sustro teke mełe
A je jastam Somachwało

Stae ne stecjo lakamatiwe,
Stae ne stecjo lakamatiwe,
Ciężke, agramne u pat z noij splawe:
Tłyste ilowe.
Stae u sepue, diszu u dmiche,
Żer z razgrzenagi jaj brzyche byche:
Bych - jek gorąco!
Ich - jek garęce!
Piff - jek garęce!
Yff - jek garęce!
Jyż lidwa sepua, jaż lidwa zupui,
E jaszczu pelecż wągail w nię sipya
Wogani da nyij padaczipiaela
Wailkai a ceążkae, z żaleze, stela,
U pałne ladze w keżdom weganiu,
O w jadnim krewi, u w drigam kaniu,
O w trzacum sadżę sima grobesi,
Sadżę i jadżę tłasti kułbesy,
O czwertim wegana pałan benenow,
O w puętim stae szańc fertopeinow,
W szostim ermete – u! jeke walke!
Pid kiżdem kełom żalene balke!
W sodmim dąbawi stałi i szefi,
W osmim słań, neadżweadż u dwiu żirefi,
W dziaweętim - sema tyczina śwenea,
W dziesiątym - kufry, paki i skrzynie.
U tich weganaow jast za czardzeaći,
Sem nia waim, ca są w nach jaszczu mańsci.
Lacz chićbi prziszła tisyc otlatow
u kużdi zjedłbi tisięc kitlatow,
u kużdi nia wiam jek sią witażęł,
Te nia udżwagna, tuka tu ciężer...

Luśc z lustim maźna pamyłuć

Luśc z lustim maźna pamyłuć obi spastrzic pa chwulu
Licą luścii no wszystkui strany, o koźdy palicany
Wuatr tu jist lustanaszim, adebrać lustry praszę
Ca nom danuóś luśc klanu? Jokui nawuny zowuira luśc Alszini?
A jokui lustik Brzazy? Kta na palsku przilaży?
Buarę luśc da ręki, o tom nic wuęcej nui mo
Tilka nodowco – błękut, i adrys wiroźni- Ziumio.